

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

26
17
JK

ДОКЛАД
за първо гласуване

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-13, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-24, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-26, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители на 27.10.2014 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 402-01-11, внесен от Министерския съвет на 09.12.2014 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-71, внесен от Цеца Цачева Данговска и група народни представители на 19.12.2014 г., и Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 554-01-1, внесен от Петър Владиславов Славов на 05.01.2015 г.

На свое заседание, проведено на 21 януари 2015 г., Комисията по правни въпроси обсъди законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-13, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-24, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-26, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители на 27.10.2014 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 402-01-11, внесен от Министерския съвет на 09.12.2014 г.; Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-71, внесен от Цеца Цачева Данговска и група народни представители на 19.12.2014 г., и Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-1, внесен от Петър Владиславов Славов на 05.01.2015 г.

На заседанието присъстваха: г-н Петко Петков – заместник-министър на правосъдието, г-н Красимир Ципов – заместник-министър на вътрешните работи и г-жа Катя Хаджиева – експерт в Дирекция “Правно-нормативна дейност” в Министерството на вътрешните работи.

По проекта на закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-13, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители, в Комисията по правни въпроси са постъпили становища от Прокуратурата на Република България, Министерството на правосъдието и

Върховния касационен съд. От името на прокуратурата на Република България главният прокурор изразява отрицателно становище по законопроекта, което е аргументирано с несъобразяването му с правото на живот, регламентирано в чл. 28 от Конституцията на Република България като основно право на човешката личност, както и с поетите ангажменти на държавата по силата на международни актове и актове на Европейския съюз (чл. 6, ал. 1 от Международния пакт за граждански и политически права; чл. 2, ал. 1 и 2 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и чл. 2, т. 1 от Хартата на основните права в Европейския съюз). Главният прокурор изтъква, че неизбежната отбрана не представлява право на неограничено засягане на нападателя, в какъвто смисъл е и Решение № 19 от 1997 г. на Конституционния съд, с което са обявени за противоконституционни разпоредбите, разширяващи приложното поле на неизбежната отбрана. Според Министерството на правосъдието уредбата на института на неизбежната отбрана в законодателството ни е ясна и достатъчна и не е налице необходимост от законодателни изменения. Върховният касационен съд изразява отрицателно становище по внесеня законопроект, като излага доводи, че предложената промяна би довела до дисбаланс на двата правнозащитени интереса – на отбраняващия се и на нападателя.

По проекта на закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-24, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители, в Комисията по правни въпроси са постъпили становища от Прокуратурата на Република България, Министерството на правосъдието и Върховния касационен съд. Прокуратурата на Република България поддържа отрицателното си становище, изразено по законопроекта в същия смисъл, внесен в 42-то Народно събрание. Становището е аргументирано с несъответствието на законопроекта с основното начало за равенство на всички хора по достойнство и права, прогласен в чл. 6, ал. 1 от Конституцията на Република България и създаването по този начин на условия за дискриминация по защитен признак (сексуална ориентация). В становището се сочи противоречие на внесеня законопроект с конституционно прогласените права на гражданите по чл. 39, ал. 1 и чл. 43 от Конституцията на Република България. Отбелязва се несъответствие и с поетите от държавата ангажменти по силата на международни актове и актове на Европейския съюз (Всеобщата декларация за правата на човека, Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, Международния пакт за граждански и политически права и Хартата на основните права в Европейския съюз). Министерството на правосъдието изразява становище, че приемането на така предложения текст би било в противоречие с Конституцията на Република България и вътрешното законодателство, както и с международните договори и общоевропейското право. Според Върховния касационен съд предложеният текст е в противоречие с правото на неприкосновеност на личния живот, с правото на свободно сдружаване, с правото на изразяване на собствено мнение и с

правото на участие в митинги и манифестации и приемането му би довело до дискриминация, основана на сексуална ориентация. В становището се сочи несъответствие на предложението с действащата нормативна уредба и международните задължения на Република България.

По проектите на закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-71, внесен от Цецка Цачева Данговска и група народни представители и на закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 554-01-1, внесен от Петър Владиславов Славов, в Комисията по правни въпроси е постъпило становище от Министерството на вътрешните работи, което изразява подкрепа за двата законопроекта. Според МВР предвиждането в първия от двата законопроекта на по-високи санкции при квалифициращите обстоятелства по чл. 343, ал. 3, чл. 343б и чл. 343в от НК цели засилване на превантивния ефект и постигане на по-голяма адекватност на наказанието спрямо обществената опасност на деянието и неговите последици. За илюстрация на тежките последици, настъпили в резултат на пътнотранспортни произшествия, е приложена справка, съдържаща подробни данни относно броя и вида на ПТП и броя на загиналите и ранени граждани през 2012, 2013 и 2014 година. По отношение на втория законопроект, с който се предвижда включването на нови квалифициращи обстоятелства в чл. 343, ал. 3 НК, МВР изразява становище, че предложените изменения отчитат високата обществена опасност на деянието и са насочени към постигане целите на наказанието съгласно чл. 36 от Наказателния кодекс.

От името на вносителите, законопроектът за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-13, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г., беше представен от г-н Илиан Тодоров. Законопроектът предвижда разширяване на приложното поле на неизбежната отбрана. Г-н Тодоров обоснова внесеното предложение с необходимостта от осигуряване на възможност за адекватна защита на лицата в условията на динамичната и изключително усложнена криминогенна обстановка в страната и посочи, че неясните и пестеливи формулировки в закона създават опасност от наказателно преследване за лицата, които са защитили собствен или обществен интерес, но това е довело до вредоносен резултат за нападателя, който е действал противоправно. Според вносителите това налага разширяване на приложното поле на института на неизбежната отбрана, включително и за случаите на предварително взети мерки за защита срещу евентуално нападение, най-често чрез технически средства.

От името на вносителите, законопроектът за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-24, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители, беше представен от г-н Илиан Тодоров. Със законопроекта се предвижда създаване на нов състав на престъпление, с който да се криминализира публичното манифестиране на хомосексуална ориентация или принадлежност чрез организация или участие в митинги, шествия и паради или чрез средствата за масова информация и интернет.

Г-н Тодоров обоснова внесеното предложение с необходимостта от закрила на традиционните български ценности, традиционните за страната ни семеен модел и нравственост, както и защитата на гражданския мир и обществената безопасност.

От името на вносителите, законопроектът за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-26, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители, беше представен от г-н Четин Казак. Със законопроекта се предвижда отпадането на давността за наказателно преследване и изпълнението на наказанието по отношение на редица престъпления, описани по глави и раздели, които са извършени по политически причини от лица, свързани с комунистическия режим, след 9 септември 1944 г., включително и свързаните с т.нар. „възродителен процес“. Г-н Казак посочи, че с предложението се цели да възтържествува справедливостта и да бъдат овъзмездени всички жертви на тези престъпления.

От името на вносителите, законопроектът за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 402-01-11, внесен от Министерския съвет, беше представен от заместник-министъра на правосъдието г-н Петко Петков. Законопроектът включва четири групи предложения за изменения и допълнения. Първата група е свързана с транспонирането на Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета, срокът за въвеждането на която е изтекъл на 18 декември 2013 г. С втората група предложения се цели изпълнението на препоръка на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма (МОНИВАЛ) към Съвета на Европа, за привеждане на националното законодателство в съответствие с международните стандарти относно престъплението „финансиране на тероризъм“. Третата група предложения е свързана с привеждане на НК в съответствие с Допълнителния протокол към Наказателната конвенция на Съвета на Европа относно корупцията, а четвъртата произтича от стартирала процедура за нарушение № 2012/2085 по описа на Европейската комисия във връзка с неизпълнение от страна на Република България на чл. 63 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

От името на вносителите, законопроектът за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-71, внесен от Цецка Цачева Данговска и група народни представители, беше представен от г-н Димитър Лазаров. Със законопроекта се предвижда увеличаване на размера на наказанието лишаване от свобода за престъпленията по чл. 343, ал. 3, чл. 343б и чл. 343в от Наказателния кодекс, а в част от хипотезите и кумулативно налагане на наказанието глоба. Г-н Лазаров обоснова необходимостта от завишаване на санкциите при наличието на квалифициращи обстоятелства с невъзможността предвидените към момента по-ниски наказания да

изиграят превантивна роля за понижаване ръста на тези престъпления, които са с изключително тежки последици. Драстичното увеличаване на ръста на посочените престъпления и стремежът към ефективност на наказателната политика налагат необходимостта от законодателна намеса с цел осигуряване на превенция.

Законопроектът за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 554-01-1, внесен от Петър Владиславов Славов, беше представен от вносителя. Със законопроекта се предвижда допълване на разпоредбата на чл. 343, ал. 3 НК с нови квалифициращи обстоятелства, като по този начин се регламентира по-тежка наказуемост и за деяния по чл. 342 НК, които са извършени на площи, предназначени само за пешеходци или в паркове, градини и детски площадки в населените места, на територията на които движение на МПС не е разрешено. Г-н Славов мотивира внесеното предложение с необходимостта от привеждане на наказанието в тези случаи в съответствие с обществената опасност на деянието и осигуряване на превантивен ефект, предвид зачестилите инциденти с пешеходци на територията на пешеходни зони, паркове, градинки и детски площадки.

В обсъждането на законопроектите участие взеха народните представители Филип Попов, Димитър Лазаров, Явор Нотев, Петър Славов, Емил Димитров, Димитър Делчев и Христиан Митев.

Г-н Филип Попов отбелязва, че ще се въздържа да подкрепи законопроекта, внесен от нар.пр. Петър Славов поради изпадането в казуистика, което не е добра законодателна техника. По отношение на законопроекта, внесен от нар.пр. Цецка Цачева и група народни представители, той изрази становище, че само по себе си увеличаването на санкциите не би изиграло превантивен ефект за ограничаване на тези произшествия. Г-н Попов отбеляза, че предложеният текст в законопроекта, внесен от нар.пр. Лютви Местан и група народни представители няма обратно действие, такова е недопустимо, поради което няма да го подкрепи.

В подкрепа на законопроекта, внесен от нар.пр. Цецка Цачева и група народни представители, г-н Димитър Лазаров отбеляза ужасяващата статистика за пътно-транспортните произшествия и даде примери за неефективността на предвидените към момента наказания.

В подкрепа на законопроектите, внесени от нар.пр. Волен Сидеров и група народни представители, г-н Явор Нотев отбелязва, че те касаят общественозначими проблеми, които са силно наболели и изискват решителен отговор, както и че предложенията са в съответствие с европейските практики. Предвид тревожната ситуация във връзка с пътно-транспортните произшествия и необходимостта от адекватна реакция, г-н Нотев изрази подкрепа за законопроекта, внесен от нар.пр. Цецка Цачева и група народни представители, като обърна внимание върху обстоятелството, че трябва да се съобразят съответно и наказанията, предвидени при умишлено извършените деяния, които следва да са по-високи от тези при непредпазливите. По отношение на законопроекта,

внесен от нар.пр. Петър Славов, г-н Нотев отбелязва, че казуистичният подход не е добър, изброяването никога няма да бъде изчерпателно и правно-технически предложението следва да се коригира.

В подкрепа на внесения от него законопроект, нар.пр. Петър Славов обърна внимание върху обстоятелството, че част от пешеходните зони са улици и дори и един конкретен случай със смърт на дете изисква да се мисли за необходимите мерки, включително за законодателна промяна.

Нар.пр. Емил Димитров обоснова съмненията си относно ефективността при възприемане на казуистичния подход.

Относно законопроекта, внесен от нар.пр. Волен Сидеров и група народни представители, насочен към разширяване на приложното поле на неизбежната отбрана, г-н Димитър Делчев отбеляза невъзможността да подкрепи същия поради наличието на неясни формулировки, като същевременно акцентира върху необходимостта да се търси максимално добрия начин да се реши съществуващия проблем с нападенията. Относно внесения от нар.пр. Лютви Местан и група народни представители законопроект, той отбеляза, че изключването на давността създава състояние на правна несигурност, а по отношение на внесения от Министерския съвет законопроект посочи, че по принцип го подкрепя, но има някои текстове, които биха създали проблеми в правоприлагането и следва да бъдат коригирани.

Относно внесения от нар.пр. Волен Сидеров и група народни представители законопроект, целящ разширяването на приложното поле на неизбежната отбрана, г-н Христиан Митев отбеляза, че безспорно е необходима промяна в тази насока, но това трябва да стане след широко обсъждане и при съобразяване на решението на Конституционния съд, за да не се стигне до накърняване на други права. По втория внесен от нар.пр. Волен Сидеров законопроект, г-н Митев изрази становище, че наказателната репресия е твърде крайна мярка. Относно законопроекта, внесен от нар.пр. Лютви Местан и група народни представители, той изрази становище, че институтът на давността не следва да бъде променен с мотиви, които имат по-скоро политически характер. Г-н Митев изрази подкрепа за законопроекта, внесен от Министерския съвет и за двата законопроекта, свързани с пътно-транспортните произшествия, като по отношение на тях отбеляза необходимостта от прецизиране.

След проведено гласуване, Комисията по правни въпроси:

- с 4 гласа „за”, 0 гласа „против“ и 13 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да не подкрепи на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-13, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.

- с 1 глас „за”, 0 гласа „против“ и 15 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да не подкрепи на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Наказателния кодекс,

№ 454-01-24, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.

- с 9 гласа „за”, 6 гласа „против“ и 2 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-26, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители на 27.10.2014 г.

- с 14 гласа „за”, 0 гласа „против“ и 3 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 402-01-11, внесен от Министерския съвет на 09.12.2014 г.

- с 14 гласа „за”, 0 гласа „против“ и 3 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 454-01-71, внесен от Цецка Цачева Данговска и група народни представители на 19.12.2014 г.

- с 11 гласа „за”, 0 гласа „против“ и 6 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване законопроекта за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 554-01-1, внесен от Петър Владиславов Славов на 05. 01.2015 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

ДАНАИЛ КИРИЛОВ

